

עין משפט
גור מצוה

לו.

אלו נערות פרק שלישי כתובות

מסורת הש"ס

נר א ב ג מ"י פ"ח מה' ג
גוריון ה' כ"ב כ"ב כ"ב
פ"ח ג ע"פ א"ר ע"פ
ג פ"ח ה :

מוסף רש"י

מבטרא נפשה וממטרא
מון נהרה וממון לה
(יבמות דה.) אלא יוצאה
בשן ועין. דלא הוה
דעת מעיקרא דעמידה
להשתחרר לא מיערב
ומהרה לאתויי מון נהרה
(שם.) אנוסה ומפורה.
והרי חוטם
ממלא הוא וזין לה
מון (שם.) מתהפכת.
ואף יוצאה כן ועין נמי
ליכא שפחה למפרק. דכיון
דיהוין קל הוא לה וזין
כי טורח. מתהפכת היא.
דכל אשה מזה אינה רואה
(להעבר. שם.)

וסבר רבי יהודה בקדושה קיימא והתניא הגיורת בו' קשה
דהשתא דמדמה גיורת לשבויה א"כ מיקשי ליה ממתינן
גופה דר' יהודה לא משה גיורת לשבויה דמנן ר' יהודה אומר שבויה
שנפדת הרי היא בקדושה משמע דנפק מורה למנא קמא ואמר

ר"י דמתני' אחי ליה שפיר דמודה
בגיורת שאין לה קנס דודאי היא
בחוקת בעולה שנבעלה בעוד שלא
היה דעתה להמגיר ואפילו אם היה
דעתה להמגיר מהיהיה בת שלש
שנים ויום אחד מ"מ לא מנערה
נפשה כיון דאינה ראויה להתעבר
אבל מהך דלריכא להמתין שלשה
חדשים אף על גב דדעתה לאיגורי
ומנערה נפשה אפילו הכי קאמר
לריכא להמתין ג' חדשים דאי אפשר
לשמור עולמה מן העובדי כוכבים
כ"ש שבויה שהיא מוסרה בידם:
רבי יהודה אומר ריה שעתה.
פירש הקונטרס כיון דליכא

מעת לעת מפקידה לפקידה נמי לא
גזר רבנן וזי' יוסי דקאמר וממטרא
מעת לעת לאו דוקא מעת לעת
אלא כלומר כבורת מעת לעת ממטרא
משנתיירה: **שבויה** שפחה
נפשה. וא"כ והא דקאמר נמי מיירי
דלא מנערה נפשה לא אינה ידעת
לשמור עולמה וקאמר ר"י דנקדושה
קיימא דקתיב במתני' יתירה מנח ג'
שנים ויום אחד וי"ל דקטנה לגמרי
אינה מוסרת נפשה לבניה ושהיא
מוסרת עולמה לבניה קלת היא בת
דעת וידעת לשמור עולמה:

צריכות להמתין ש"ש חדשים
דב"ר ר' יהודה. משמע
דאפי' בקטנה שאינה ראויה להתעבר
קאמר רבי יהודה דלריכא להמתין
מדקאמר ימיות מנחת ג' ויום אחד
דגזר קטנה אטו גדולה וקשה לר"י
ולרבינו תם דתניא כהנא (יבמות דף
מז: ושם) הרי שהיה רדופה לילך לבית
אביה או קטנה כו' לריכא להמתין ג'
חדשים דב"ר ר"י ר' יהודה ממיר
ליאסר ולינשא מיד אלא לא גזר רבי
יהודה קטנה אטו גדולה וכו' דוקא
בגיורת ומשחררת ושבויה גזר טפי

כדי להבחין בין זרע שזרע בקדושה שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרבא דמפרש התם לעיל טעם דלריכא להמתין גיורת שאל
יאל אחותו מאביו ויבם אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר בקטנה בת ישראל דשייך בה כל הניזו דמפרש התם אכל בגיורת
ושבויה ומשחררת לא שייך שמה יאל אחותו מאביו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מד' יהודה דהא שמואל קאמר בס"פ ד' אחין
ושם דף ג' (שם) דכולן לריכא להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשחררת קטנה אכל קטנה בת ישראל לריכא להמתין אלתא בקטנה בת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה ובגיורת ומשחררת לא גזר ויסייך איפכא מדריי יהודה ועוד לשמואל בשלמא בקטנה בת ישראל סבר כר"מ אלא
בגיורת כהאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה בין קטנה בין גדולה לריכא להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה לריכא להמתין
ומיחו למאי דמוקי לך דהכא בשלמא שזכרנו שפיר כר' יהודה ומצינן למימר דדוקא בראויה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזר' קטנה
אטו גדולה אכל אותה שאינה ודאי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדריי יהודה כיון דלחן העטם
משום צדגורין קטנה אטו גדולה דאפילו בגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואורי' דבס"פ ד' אחין (ג"ז שם לה.) מיימי הך ברייתא דהכא
ול"ג בה ימיות מנחת ג' ויום אחד ובמספחא נמי ל"ג ליה ולפי דהא דמייירי בגדולה אכל בקטנה מודה ר' מאיר דאין לריכא להמתין
כדקאמר בבבביתא דרדופה והשתא שמואל בגיורת כר' יהודה ובבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דבגיורת קטנה מודה ר' מאיר דאין לריכא
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן לריכא להמתין חוץ מגיורת ומשחררת גדולה וקטנה בת ישראל אינה לריכא להמתין בזנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אכל בנשואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר בגיורת כרבי יוסי ובבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא בנשואין גזר ר"מ ושמה בנשואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו בזנות ודאי פליג דהא שרי אנוסה ומפוסה אפילו בגדולה ואית
דגרסי בבבביתא דרדופה ר' יוסי במקום ר' יהודה ושם פירשנו: **א"ר** הבי' דר' יוסי. מיימא לר"י דמשמע דמשום דאוקימנא בראויה
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא בלאו הכי נמי מיקשי ליה ברייתא דרבי יוסי דמיימי לקמן דאנוסה ומפוסה ולפי הסוגיא נראה דזה
המקשה עלה הוא דמיימי לה ומיחו ר"ם דגרסי בסמוך א"ל אביי בשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שז

המקשה לא ידע ברייתא דמיימי לקמן דאביי הוא דמיימי לה וכן הוא גירסא בשליה ד' אחין (ג"ז שם):
אמר רבה קסבר רבי יוסי כו' אלינא דרבי יוחנן משני דלדידיה דמפרש טעמא דר' יהודה שלא יהא חוטא נשכר לא קשיא מידי
[ומיחו רבה לא קאמר אלא דלמא]: **אשה** מונה מתהפכת. ומשתא לא קשה אנוסה ומפוסה ומיחו יוצאה בשן ועין מודה
רבי יוסי דלריכא להמתין דאיתא למה מתהפכת: **א"ר** ח"ל בתו. למאי דמוקי מתני' בפרק בן סורר (סנהדרין דף עז: ושם) במפוסה
כרך לאוקמה בשבא עליה ובגרה כדפרישית לעיל: **א"ר** ח"ל בת אשה. הוה מני' למימי אשת אביו וכלתו דהא חשיב נמי עריות דעל
די קדושין אלא תנא וסיר: **א"ר** ח"ל במלקות ובמון. לעיל פירשתי למה לא יליף רשע רשע מימה דכרש החובל (ב"ק דף פא:) פריך הא
מייבני ליה קרא דלא תקמו כופר דלא תשקול מיניה ממונא ומקטליה ומשני ההוא מכדי רשעו נפקא הוה ליה למימר ההוא מלא יהיה
אסון נפקא דכדי רשעו אלא למלקות וממון וי"ל דהתם טעי כי היכי דטעי הכא מעיקרא לומר דמכדי רשעו נפקא מימה וממון [והא]
דלא פריך האי במלקות וממון כמי לא חש להקשות משום דהו מני' לשנויי מלא יהיה אסון נפקא] אי נמי לסימנא בעלמא נקטיה התם:
ומדל

וראסא דס. בו כיוס: **דיס שפחה.** ולא גזר בה טומאת מעת לעת
לעומא טהרות שנבעה בהן משעת טבילה עד שעת ראייה דהא אפי'
יאל דס זה מאחמול והעמידוהו כותלי בית הכרס שזו העטם של
מעת לעת בננות ישראל הלא דס כנענית כדס בהמה. ולא תאמר

ניחוש שמה משכילה נפקר ויאל מיד
טומאה למפרע דרבנן היא והיכא
דליכא למיגזר מעת לעת שלש גזר
מפקידה לפקידה והיכא דלא גזר
מעת לעת א"ל גזר מפקידה לפקידה:
ורכיב להמתין ג' חדשים. שלא משא
להבחין בין זרע הנזרע בקדושה לזרע
הנזרע שלא בקדושה: **רבי יוסי מסייר.**
לקמיה מפרש טעמא: **לריכא**
להמתין. ואף על פי שקטנה אינה
מתעברת גיורת קטנה אטו גדולה:
משמטא כמון. נותנת מון לאחר
בעלה ושאכזה הורע: **מנערה**
נפשה. וממנת לה מון: **דלא ידעה**
היכא ממנו לה. שכלים למוכרה
וסקרה דלמא ממנו לה לגבי ישראל
ופקדו לה ומנערה נפשה לשמע בנן:
אלא יוצאה בשן ועין. שפחה שסימא
לאויהי אה עניה ואלה לחיות מנח
הוה ידעה מעיקרא דמיפוק לחיות
דמנערה נפשה לחן מון לשימושה: **כל**
ממלא. מדי לריכא לאחזקורי ביה
מעיקרא דמיפוק לחיות מודה רבי
יוסי: **הרי אנוסה דממלא.** דלא הוה
ידעה דליסקין בה הכי ותמון לה
מון: **מספחא.** שאל הרע ולא
יקלט והא אפילו במדי דממלא
מזו למיעבד וכולן עושות כן: **משום**
דליכא איבוד נפשה. יש כאן עונש
ממון דכך אכא עונשו לאכד
נשמה ליהרג: **אימא לא.** אין זה
עונש יתירה ולענין ביה מרמי:
דלא חמיר איסוריה. לא עבר ענינה
ממורה ודיו שמשענו עונש אחד:
לא

במלקות וממון וצריכא דאי אשמעינן מיתה וממון משום דאיכא איבוד נשמה
אבל מלקות וממון דליכא איבוד נשמה אימא לא ואי אשמעינן מלקות
וממון משום דלא חמיר איסוריה אבל מיתה וממון דחמיר איסוריה אימא לא
צריכא ולרבי מאיר א"ר דאמר לוקה ומשלם תרתי למה לי חדא במיתה וממון
וחדא

כדי להבחין בין זרע שזרע בקדושה שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרבא דמפרש התם לעיל טעם דלריכא להמתין גיורת שאל
יאל אחותו מאביו ויבם אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר בקטנה בת ישראל דשייך בה כל הניזו דמפרש התם אכל בגיורת
ושבויה ומשחררת לא שייך שמה יאל אחותו מאביו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מד' יהודה דהא שמואל קאמר בס"פ ד' אחין
ושם דף ג' (שם) דכולן לריכא להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשחררת קטנה אכל קטנה בת ישראל לריכא להמתין אלתא בקטנה בת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה ובגיורת ומשחררת לא גזר ויסייך איפכא מדריי יהודה ועוד לשמואל בשלמא בקטנה בת ישראל סבר כר"מ אלא
בגיורת כהאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה בין קטנה בין גדולה לריכא להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה לריכא להמתין
ומיחו למאי דמוקי לך דהכא בשלמא שזכרנו שפיר כר' יהודה ומצינן למימר דדוקא בראויה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזר' קטנה
אטו גדולה אכל אותה שאינה ודאי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדריי יהודה כיון דלחן העטם
משום צדגורין קטנה אטו גדולה דאפילו בגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואורי' דבס"פ ד' אחין (ג"ז שם לה.) מיימי הך ברייתא דהכא
ול"ג בה ימיות מנחת ג' ויום אחד ובמספחא נמי ל"ג ליה ולפי דהא דמייירי בגדולה אכל בקטנה מודה ר' מאיר דאין לריכא להמתין
כדקאמר בבבביתא דרדופה והשתא שמואל בגיורת כר' יהודה ובבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דבגיורת קטנה מודה ר' מאיר דאין לריכא
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן לריכא להמתין חוץ מגיורת ומשחררת גדולה וקטנה בת ישראל אינה לריכא להמתין בזנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אכל בנשואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר בגיורת כרבי יוסי ובבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא בנשואין גזר ר"מ ושמה בנשואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו בזנות ודאי פליג דהא שרי אנוסה ומפוסה אפילו בגדולה ואית
דגרסי בבבביתא דרדופה ר' יוסי במקום ר' יהודה ושם פירשנו: **א"ר** הבי' דר' יוסי. מיימא לר"י דמשמע דמשום דאוקימנא בראויה
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא בלאו הכי נמי מיקשי ליה ברייתא דרבי יוסי דמיימי לקמן דאנוסה ומפוסה ולפי הסוגיא נראה דזה
המקשה עלה הוא דמיימי לה ומיחו ר"ם דגרסי בסמוך א"ל אביי בשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שז

המקשה לא ידע ברייתא דמיימי לקמן דאביי הוא דמיימי לה וכן הוא גירסא בשליה ד' אחין (ג"ז שם):
אמר רבה קסבר רבי יוסי כו' אלינא דרבי יוחנן משני דלדידיה דמפרש טעמא דר' יהודה שלא יהא חוטא נשכר לא קשיא מידי
[ומיחו רבה לא קאמר אלא דלמא]: **אשה** מונה מתהפכת. ומשתא לא קשה אנוסה ומפוסה ומיחו יוצאה בשן ועין מודה
רבי יוסי דלריכא להמתין דאיתא למה מתהפכת: **א"ר** ח"ל בתו. למאי דמוקי מתני' בפרק בן סורר (סנהדרין דף עז: ושם) במפוסה
כרך לאוקמה בשבא עליה ובגרה כדפרישית לעיל: **א"ר** ח"ל בת אשה. הוה מני' למימי אשת אביו וכלתו דהא חשיב נמי עריות דעל
די קדושין אלא תנא וסיר: **א"ר** ח"ל במלקות ובמון. לעיל פירשתי למה לא יליף רשע רשע מימה דכרש החובל (ב"ק דף פא:) פריך הא
מייבני ליה קרא דלא תקמו כופר דלא תשקול מיניה ממונא ומקטליה ומשני ההוא מכדי רשעו נפקא הוה ליה למימר ההוא מלא יהיה
אסון נפקא דכדי רשעו אלא למלקות וממון וי"ל דהתם טעי כי היכי דטעי הכא מעיקרא לומר דמכדי רשעו נפקא מימה וממון [והא]
דלא פריך האי במלקות וממון כמי לא חש להקשות משום דהו מני' לשנויי מלא יהיה אסון נפקא] אי נמי לסימנא בעלמא נקטיה התם:
ומדל

(א) יבמות לה. וכל הסוגיא
רש"י. (ב) אחין לה מון וכן
נראה מפרשי' דלמא.
(ג) שם אימא אחי. (ד) ב"ק
פ"ח מכות ד. י"ג: (ה) בעל
ל"ג: (ו) (לעיל ג' וס"ג):
(ז) בס"א: גיורה. (ח) בס"א:
לרע הניח. (ט) שם מ"ב.
(ס) ואלא גזרין כו"ל
רש"י. (י) א"ר ח"ל בעל
מחשה ל"ג: (כ) ודף טז.
ד"ה ועל שפח. (ל) (ג"ז)
ש"ך שם. (ם) (לה) ד"ה
רנ"ה.

תורה אור השלם

1. וכן יצאו אנשים ונזמו
אשה דרה ויצאו וקריה
ולא יקרה אסון עונש
יענש באשר ישיח עילו
כיל דהאשה והתן
בפילי: שמוח בא כב
2. והיה אם בן הכות
קדשע והפילו והשטט
והקדו לקדו כדי רשעו
במספחא: דברים כה ב

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דיה שפחה
דמנערה נפשה לחן מון לשימושה: כל
לפקידה. כלמלתא כהנא ל' נה
פ"ח:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

[א] נבי' ר' יוסי אומר
הרי הוא ככל הנשים. פי'
מה דף ל' ע"ה מורה'
דליכא שכות וכו' והאין
מחרישם לא לית ש"ס
החדשים כהנא חזיו:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones